

Anvisningar för stöd för närståendevård- om du vårdar en person 65 år och äldre

Stöd för närståendevård avses vård av exempelvis en äldre, handikappad eller sjuk person i hemmet som ordnas med hjälp av anhörig eller annan närstående person som vårdar. Du kan med hjälp av kommunen få ett personligt stöd, avlastning och arvode för vården.

Arvodet bestäms enligt hur bindande och krävande vården är. Det finns fyra olika klasser för vårdarvodena. Stödet innebär ett arvode och också möjlighet till avlastning. Fr.o.m. 1 juli 2016 berättigas alla närståendevårdare med avtal om närståendevård till minst 2 dygn ledig tid per kalendermånad. En närståendevårdare har rätt till minst fem dygn ledig tid per månad, om han eller hon under månaden är bunden vid vården dygnet runt.

Närståendevårdsstödkriterierna är indelade i fyra undergrupper, (kriterier för vårdbehövande under 18 år samt för vårdbehövande 18 år eller äldre.)

Samtliga kriterier inom en klass måste uppfyllas för att erhålla arvodet i klassen. Utöver att beakta hur bindande och krävande vården är fäster man även uppmärksamhet vid färdigheter kring kommunikation och socialt umgänge. Index för de gällande arvoden justeras varje år. Vårdarvodet är skattepliktig inkomst. Närståendevårdarens pensionsskydd regleras i den kommunala pensionslagen. Vårdarvodet för närståendevård påverkar pensionen, om närståendevårdaren är under 68 år när hen ingår avtalet. Detta gäller personer födda 1940 och senare.

Vårdberoendegrupp I år 2021

Vårdarvode 413,45 euro/månad

Till denna grupp hör barn och vuxna personer som dagligen behöver hjälp med vissa saker i sina dagliga funktioner. Personen kan bo i eget boende och vad gäller barn i den egna familjen. Personen klarar sig ensam en stor del av dygnet, men ingen eller endast ringa hjälp under natten. Barnet behöver vård och omsorg i betydligt större utsträckning än jämnåriga barn och behöver speciell vård och omsorg. Vårdaren är bunden till vården av barnet dagligen. Den vårdbehövande kan tillbringa regelbundet en del av dagen eller veckan utanför hemmet t.ex. i skola, dagvård, rehabiliterande arbetsverksamhet, dagverksamhet eller dylikt mellan 5-7 timmar per gång eller får regelbunden intervall vård, kortvarigt intagning för avlastning, bestämd på förhand som räcker längre än 5 dygn per månad (gäller inte den tid då närståendevårdaren har lagstadgad ledighet). Vården är i allmänhet så bindande att närvårdaren kan gå på jobb utanför hemmet.

Arvodet höjs inte om den vårdbehövande vårdas hemma hos närståendevårdaren dygnet runt t.ex. på grund av skol- eller dagvårdsledigheter.

Vårdberoendegrupp II år 2021

Vårdarvode 491,03 euro/månad

Till denna grupp hör barn och vuxna personer som behöver regelbunden vård och omsorg kontinuerligt för att klara av sina dagliga funktioner, men ingen eller endast lite hjälp under natten. Närståendevårdaren är bunden vid arbetet som fysiskt/psykiskt tungt. Barnet behöver en stor mängd speciell vård och omsorg. Barnet behöver ständig hjälp och uppsikt. Vårdaren är i allmänhet så bindande att närvårdaren kan gå på jobb utanför hemmet.

Om den vårdbehövande regelbundet tillbringar en del av dagen eller veckan utanför hemmet, t.ex. i skola, dagvård, rehabiliterande arbetsverksamhet, dagverksamhet eller dylikt mellan 5-7 timmar per gång eller om den behovande regelbundet får intervallvård (här avses inte intervallvård under den tid då närvårdaren har lagstadgad ledighet) är vården mindre bindande och mindre krävande. Vårdarvode betalas då enligt vårdberoendegrupp I.

Vårdberoendegrupp III år 2021

Vårdarvode 713,13 euro/månad

Till denna grupp hör barn och vuxna personer som behöver mycket vård och omsorg dygnet runt. Vårdarbetet kräver av närståendevårdaren arbetet dygnet runt. Vårdaren tar tjänstledigt eller slutar jobba för att vårda anhörig. Den vårdbehövande behöver rikligt med vård dygnet runt, omsorg och uppsikt i alla dagliga göromål. Den vårdbehövande behöver hjälp av en annan person vid t.ex. förflyttning, toalettbesök, tvätt, på- och avklädning och vid måltider. För demenspatienter ska ett läkarutlåtande om demenssjukdomens art och hur långt den har framskridit förevisas. Regelbunden intervallvård (här avses inte intervallvård under den tid då närvårdaren har lagstadgad ledighet) gör vården mindre bindande och mindre krävande. Vårdarvode betalas då enligt vårdberoendegrupp II.

Dessutom kan den vårdbehövande beviljas avgiftsfritt planerad, nödvändig hemservice om högst 4 timmar per månad. För tjänster utöver detta debiteras en avgift i enlighet med hemvårdens taxa.

Vårdberoendegrupp IV år 2021

Vårdarvode 826,90 euro/månad

Till denna grupp hör barn och vuxna personer som betalas under en tung förändringsfas för den vårdbehövande max 6 månader. Vårdaren är förhindrad att arbeta eller studera heltid. Exempel på en tung förändringsfas är terminalvård, övergång från en vårdform till en annan. T.ex. utskrivning från institution, ett handikappat barn som börjar skolan eller en person som återhämtar sig efter en svår

olycka. Under den här fasen har den vårdbehövande ett större behov av omsorg än vanligt.

Ansökan om stöd för närståendevård

- Blankett finns på kommunens hemsida under blanketter och anvisningar, eller kontakta omsorgschefen tel: 040 487 9400.
- Fyll i blanketten, bifoga C-läkarintyg och sänd till omsorgschefen
- Omsorgschefen tar kontakt och bokar tid för hembesök. Information om stöd för närståendevård ges och en vård- och serviceplan.
- Omsorgschefen tar beslut om stödet beviljas eller avslås på basen av vård- och serviceplan, läkarintyg och de fastställda kriterierna
- Sökande delges beslutet. Vid beviljande av stöd bokas ett nytt möte för att göra upp avtal om stöd för närståendevård.
- Regelbunden uppföljning
- Arvodet är en skattepliktig inkomst och vårdaren lämnar in skattekort till kommunen
- Familjens inkomster och förmögenhet inverkar inte på arvodets belopp. Vårdarvodet är en skattepliktig inkomst.

Vård- och serviceplan

För att få stöd för närståendevård bör den som ska vårdas och närståendevårdaren alltid tillsammans utarbeta en vård- och serviceplan, som fogas till kontraktet för närståendevård. Med hjälp av planen försäkrar man sig om att vården genomförs så att närvården tillsammans med andra tjänster inom social- och hälsovården tryggar tillräcklig service med tanke på välmåendet, hälsan och säkerheten för den som ska vårdas.

[Lagen om närståendevård 7 §](#)

Enligt lagen om närståendevård bör följande saker framkomma av vård- och serviceplanen:

- omfattningen av och innehållet i den vård som närståendevårdaren ger
- omfattningen av och innehållet i övriga tjänster inom social- och hälsovården, som den som ska vårdas behöver
- omfattningen av och innehållet i de socialvårdstjänster som stödjer närståendevårdarens uppgift att vårda
- på vilket sätt vården av den närstående ordnas när närståendevårdaren är frånvarande på grund av ledighet, hälsovårdsbesök eller av andra orsaker.

Planeringen och bedömningen av en fortsatt service kan stödjas genom att man i vård- och serviceplanen också nämner följande:

- den vårdbehövandes fysiska, kognitiva, mentala och sociala funktionsförmåga och omgivningens funktionalitet
- en bedömning av närståendevårdarens hälsa och funktionsförmåga, kunnsighet att vårda och av hemmet som vårdmiljö
- målsättningar för att upprätthålla och främja funktionsförmågan hos den som ska vårdas
- tidpunkter för uppföljning vid behov eller minst en gång per år

Avtal om stöd för närståendevård

Om kommunen beviljar den vårdbehövande stöd för närståendevård, uppgör kommunen och närståendevårdaren ett uppdragsavtal om stödet för närståendevården. Avtalen om stöd för närståendevård är i kraft tills vidare om det inte finns någon särskild orsak till att ingå ett tidsbundet avtal. Valet mellan ett tillsvidareavtal och ett tidsbegränsat avtal ska baseras på vårdbehövandes intresse.

Avtalet om närståendevård skall innehålla uppgifter om åtminstone:

- Vårdarvodes belopp och betalningssätt
- Närståendevårdarens rätt till lediga dagar
- Hur ledigheten ska ordnas
- Ett tidsbegränsat avtals längd
- Utbetalning av vårdarvodet när vården avbryts av skäl som beror på vårdaren eller av andra än hälsoskäl som beror på den vårdbehövande.

En vård- och serviceplan skall bifogas till avtalet om närståendevård

Att avsluta och avbryta stödet för närståendevård

Kommunen kan avsluta ett avtal om närståendevård tidigast två månader efter uppsägningen. Närståendevårdaren har en uppsägningstid på en månad. Avtalet avslutas emellertid omedelbart, om vården inte längre är till den vårdbehövandes fördel eller utsätter den vårdbehövande eller närståendevårdaren för hälso- och säkerhetsrisker.

Vårdarens dåliga kondition kan vara en orsak till att bryta avtalet. Oberoende av uppsägningstid upphör avtalet i slutet av den månad, under vilken vården blir onödig på grund av den vårdbehövandes förändrade hälsotillstånd. Om närståendevården avbryts tillfälligt på grund av den vårdbehövandes hälsotillstånd, avbryts utbetalningen av vårdarvodet efter en månad.

[Lagen om närståendevård 9 §](#) Om den vårdbehövande byter hemkommun, ska ansökan om stöd för närståendevård anhängiggöras i den nya kommunen.